

Warszawa, dnia 2020-10-19

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

SSO.dws.092.1.2020

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych
ul. Żurawia 24 lok. 15
00 – 515 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, kontrolerzy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadzili w dniach 30.01. – 17.03.2020 r. kontrolę Krajowej Rady Izb Rolniczych, ul. Żurawia 24 lok. 15, 00 – 515 Warszawa (zwaną dalej Krajową Radą lub KRIR).

Zakres kontroli obejmował prawidłowość wydatkowania dotacji celowej udzielonej Krajowej Radzie Izb Rolniczych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przeznaczonej na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w 2019 r.

Kontrolę przeprowadzili: _____, główny specjalista w Departamencie Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej (obecnie Departament Oświaty i Polityki Społecznej Wsi), _____, główny specjalista w Departamencie Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej (obecnie Departament Oświaty i Polityki Społecznej Wsi), _____, starszy specjalista w Departamencie Finansów (obecnie Departament Budżetu i Finansów), i _____, główny specjalista w Biurze Kontroli.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224

Krajowa Rada działa na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1027) oraz Statutu Krajowej Rady Izb Rolniczych przyjętego uchwałą Nr 6/2014 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Członkami Krajowej Rady są:

- prezesi wojewódzkich izb rolniczych,
- delegaci, po jednym z każdej wojewódzkiej izby rolniczej, wybrani przez walne zgromadzenia tych izb.

Krajową Radę reprezentuje zarząd, w imieniu którego działa prezes lub poszczególni członkowie zarządu, wyznaczeni przez prezesa. Prezes może upoważnić do reprezentowania Krajowej Rady Izb Rolniczych osobę niebędącą członkiem zarządu (§ 13 Statutu).

Zarząd Krajowej Rady składa się z prezesa, wiceprezesa oraz 3 członków wybranych w głosowaniu tajnym przez KRIR, spośród jej członków. Zarząd jest organem wykonawczym Krajowej Rady.

Oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków oraz zobowiązań majątkowych KRIR składają dwaj członkowie zarządu łącznie albo jeden z nich i pracownik biura upoważniony do tego przez zarząd (§ 14 Statutu).

Zarząd Krajowej Rady w okresie badanym stanowili:

a) od dnia 29 lipca 2015 r. do dnia 26 września 2019 r.:

- p. Wiktor Szmulewicz, Prezes Mazowieckiej Izby Rolniczej – Prezes Krajowej Rady,
- p. Mirosław Borowski, Delegat Warmińsko – Mazurskiej Izby Rolniczej – Wiceprezes Krajowej Rady,

oraz członkowie Zarządu:

- p. Stanisław Bartman – Prezes Podkarpackiej Izby Rolniczej,
- p. Robert Nowak – Delegat Śląskiej Izby Rolniczej,
- p. Julian Sierpiński – Prezes Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej;

b) od dnia 27 września 2019 r.:

- p. Wiktor Szmulewicz, Prezes Mazowieckiej Izby Rolniczej – Prezes Krajowej Rady,
- p. Mirosław Borowski, Delegat Warmińsko – Mazurskiej Izby Rolniczej – Wiceprezes Krajowej Rady,

oraz członkowie Zarządu:

- p. Ryszard Czaicki – Prezes Małopolskiej Izby Rolniczej,
- p. Jolanta Nawrocka – Delegat Wielkopolskiej Izby Rolniczej,
- p. Robert Nowak – Delegat Śląskiej Izby Rolniczej.

Zarząd realizuje swoje zadania przy pomocy biura. Biurem kieruje dyrektor, który w stosunku do pracowników biura wykonuje czynności z zakresu prawa pracy. Dyrektora biura powołuje i odwołuje Zarząd (art. 41 ustawy o izbach rolniczych). Dyrektorem biura KRIR jest p. Katarzyna Szczepaniak.

Uchwałą Nr 7/2008 z dnia 24 października 2008 r. Zarząd KRIR upoważnił p. Katarzynę Szczepaniak do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków oraz zobowiązań majątkowych KRIR, łącznie z członkiem Zarządu KRIR.

I. Ocena kontrolowanych zagadnień

W wyniku kontroli pozytywnie oceniono prawidłowość przekazania przez Krajową Radę dotacji udzielonej na podstawie umowy nr SSO.dws.441.1.2019 zawartej w dniu 24 kwietnia 2019 r. (dalej umowa z 24 kwietnia 2019 r.), organizacjom rolniczym wymienionym w załączniku nr 2 do umowy. Krajowa Rada przekazywała tę dotację organizacjom rolniczym przestrzegając obowiązujących przepisów oraz postanowień umowy z 24 kwietnia 2019 r. Pozytywnie oceniono również zapewnienie przez Krajową Radę, w umowach zawartych z organizacjami rolniczymi, możliwości weryfikacji prawidłowego wykorzystania udzielonej dotacji. Krajowa Rada zawarła w tych umowach postanowienia umożliwiające jej kontrolowanie prawidłowości wydatkowania środków z dotacji celowej. Natomiast w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej negatywnie oceniono niektóre działania Krajowej Rady dotyczące refundacji niektórym organizacjom rolniczym poniesionych wydatków. Pozytywnie z uchybieniami oceniono prowadzenie przez Krajową Radę dokumentacji dotyczącej wydatkowania przyznanych środków finansowych. Wystąpiły przypadki brakującej dokumentacji, a dokumenty, na podstawie których Krajowa Rada refundowała organizacjom rolniczymi poniesione wydatki, nie były opatrzone akceptacją KRIR.

II. Ustalenia kontroli

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uwzględniając przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych² i przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2015 r. w sprawie udzielania i rozliczania dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej³ (dalej rozporządzenie Rady Ministrów z 2 września 2015 r.), udzielił Krajowej Radzie, w drodze umowy z 24 kwietnia 2019 r. dotacji celowej w wysokości 4.000.000,00 zł, przeznaczonej na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno – zawodowych organizacji rolników, pracodawców rolnych oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników, w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej. Umowa ta została zmieniona aneksem

² Dz. U. z 2018 r. poz. 1027

³ Dz. U. z 2015 poz. 1391, z późn. zm.

z dnia 8 października 2019 r. Zgodnie z tą umową, dotacja celowa przeznaczona była na dofinansowanie:

- 1) składek członkowskich w kwocie 2.121.250,06 zł;
- 2) kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w kwocie 426.751,11 zł;
- 3) kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w kwocie 1.126.101,83 zł;
- 4) kosztów funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA) w kwocie 325.897,00 zł.

W załączniku nr 2 – Wykaz organizacji rolniczych oraz wysokość kosztów na poszczególne cele dofinansowania wraz z wysokością dofinansowania dla poszczególnych organizacji rolniczych w 2019 r., ujęte zostały następujące organizacje rolnicze, którym przyznano dotację celową:

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych – 2.675.747,29 zł,
2. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych – 257.727,81 zł,
3. NSZZ RI „Solidarność” – 193.556,50 zł,
4. Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna” – 111.694,90 zł,
5. Związek Zawodowy Rolnictwa SAMOOBRONA – 141.677,98 zł,
6. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników – 115.549,90 zł,
7. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego – 392.243,01 zł,
8. Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych – 31.351,18 zł,
9. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych – 28.662,10 zł,
10. Związek Młodzieży Wiejskiej – 51.789,33 zł.

Kontrolą objęto 100 procent umów Krajowej Rady z ww. organizacjami rolniczymi. Ich przedmiotem było przekazanie dotacji udzielonej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z przeznaczeniem na dofinansowanie:

- 1) składek członkowskich,
- 2) kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej (tylko w przypadku Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych),
- 3) kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej.

Wykorzystanie dotacji celowej obejmowało z jednej strony wydatkowanie przez KRIR środków z dotacji celowej w części jej dotyczącej, a z drugiej strony dokonywanie przez KRIR refundacji poniesionych przez organizacje rolnicze wydatków związanych z w/w celami.

1. Prawidłowość przekazania przez Krajową Radę udzielonej dotacji organizacjom rolniczym wymienionym w załączniku nr 2 do umowy z 24 kwietnia 2019 r.

Krajowa Rada, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r. oraz postanowieniami umowy z 24 kwietnia 2019 r., zawarła ze wszystkimi organizacjami rolniczymi wymienionymi w załączniku nr 2 do tej umowy, umowy o udzielenie dotacji celowej w 2019 r. W umowach tych zostały określone m.in. cele objęte dofinansowaniem oraz terminy dokonania przez KRIR refundacji poniesionych przez organizację rolniczą wydatków, w formie przelewów środków z dotacji celowej. W przypadku organizacji rolniczych należących do ponadnarodowych organizacji rolniczych innych niż Komitet Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) i Główny Komitet Spółdzielczości Rolniczej (COGECA), w umowach zawartych między KRIR a tymi organizacjami, zostały zawarte postanowienia dotyczące refundacji poniesionych wydatków w dwóch transzach. Termin pierwszej transzy dotacji celowej został określony na 14 dni roboczych od dnia dostarczenia przez organizację rolniczą opisanych kopii dowodów księgowych i wyciągów bankowych, potwierdzających zapłatę całości zobowiązań oraz ich zweryfikowania i zaakceptowania przez Krajową Radę.

Powyższe było zgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2015 r.

W umowach zawartych ze wszystkimi organizacjami rolniczymi, Krajowa Rada określiła trzy terminy dokonania przelewów środków z tytułu refundacji wydatków związanych z uczestnictwem w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych.

W przedstawionej przez KRIR dokumentacji związanej z dokonywaną przez Krajową Radę refundacją organizacjom rolniczym poniesionych wydatków, znajdowały się dokumenty potwierdzające przekazywanie środków z dotacji celowej w ramach poszczególnych transz, m.in. dyspozycje dokonania wypłaty dotacji celowej z oznaczeniem numeru przelewu i transzy, w ramach której był on realizowany.

Należy uznać, iż Krajowa Rada prawidłowo przekazywała organizacjom rolniczym środki z dotacji celowej udzielonej na podstawie umowy z 24 kwietnia 2019 r.

2. Zapewnienie przez Krajową Radę Izb Rolniczych w umowach zawartych z organizacjami rolniczymi, możliwości weryfikacji prawidłowego wykorzystania udzielonej dotacji.

Krajowa Rada, w umowach zawartych z organizacjami rolniczymi wymienionymi w załączniku nr 2 do umowy z 24 kwietnia 2019 r., wprowadziła postanowienia polegające m.in. na:

- a) weryfikacji i zaakceptowaniu przez KRIR przedłożonych przez organizację rolniczą,

w terminach określonych w tych umowach, opisanych kopii dowodów księgowych i wyciągów bankowych, „potwierdzonych za zgodność z oryginałem zgodnie z reprezentacją”, z których wynikała zapłata całości zobowiązań;

- b) żądaniu od organizacji rolniczej dodatkowych wyjaśnień i dokumentów oraz zobowiązanie organizacji rolniczej do niezwłocznego udzielania wyjaśnień i przekazywania dokumentów (np. § 2 ust. 1 – 3, 5 i 7 oraz § 6 ust. 2 umowy Nr D/1/2019 z dnia 07.05.2019 r., zawartej z Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych),
- c) zobowiązaniu organizacji rolniczej do wykorzystania dotacji celowej zgodnie z przeznaczeniem i na warunkach określonych umowami,
- d) właściwym rozliczeniu otrzymanej dotacji celowej, w tym dokonania korekty lub uzupełnień, na żądanie KRIR, złożonych sprawozdań finansowych lub informacji merytorycznych,
- e) prowadzeniu wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z tytułu dotacji celowej oraz kosztów i wydatków, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ (np. § 3 ust. 1 umowy nr D/7/2019 z dnia 07.05.2019 r., zawartej z Federacją Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych),
- f) zobowiązaniu organizacji rolniczej do zapłaty całości zobowiązań z rachunku bankowego organizacji rolniczej lub udokumentowania tej zapłaty jako wydatki gotówkowe z kasy organizacji dowodem raportu kasowego i dokumentem Kasa wyda (KW).

Krajowa Rada w umowach o udzielenie dotacji celowej, zawartych z organizacjami rolniczymi w 2019 r., zapewniła możliwość sprawdzenia prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji celowej, w tym określiła tryb przeprowadzenia przez Krajową Radę kontroli prawidłowości wykorzystania przez poszczególne organizacje rolnicze dotacji celowej. Krajowa Rada przeprowadzała tę kontrolę każdorazowo, dokonując refundacji poszczególnym organizacjom rolniczym poniesionych wydatków w ramach poszczególnych transz. Powyższe było zgodne z § 6 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r. i § 3 ust. 3 pkt 3 umowy z 24 kwietnia 2019 r.

3. Prawidłowość wykorzystania dotacji na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej.

Wydatkowanie dotacji celowej udzielonej KRIR przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zostało sprawdzone w zakresie poszczególnych celów objętych dofinansowaniem i rodzajów kosztów w ramach tych celów, w odniesieniu do KRIR i do wszystkich organizacji rolniczych wymienionych w załączniku nr 2 do umowy z 24 kwietnia 2019 r.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.

Płatności dokonywane przez Krajową Radę ze środków dotacji celowej i wydatki poniesione przez poszczególne organizacje rolnicze, podlegające refundacji, sprawdzono pod kątem ujęcia ich w przedłożonym przez KRIR w dniu 15 stycznia 2020 r. sprawozdaniu z wykorzystania dotacji celowej w 2019 r.

W toku kontroli sprawdzono płatności i wydatki związane z podróżami służbowymi z informacjami na temat konferencji, kongresów, posiedzeń organów i grup roboczych, w których uczestniczyli przedstawiciele organizacji rolniczych, zawartymi w przedłożonej przez KRIR w dniu 15 stycznia 2020 r. „*Informacji z uczestnictwa izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno – zawodowych organizacji rolników, pracodawców rolnych oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników, w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w 2019 r.*”.

Składki członkowskie i koszty obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej

- 1) W § 8a ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2015 r. określono, że Krajowa Rada dokonuje zapłaty składek członkowskich i kosztów obsługi w języku polskim prac w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) i w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA) za organizacje rolnicze inne niż Krajowa Rada, na rachunek bankowy COPA i na podstawie faktur wystawionych przez COPA na Krajową Radę.
- 2) W toku kontroli ustalono, że Krajowa Rada opłaciła składki członkowskie i koszty obsługi w języku polskim prac w COPA – COGECA w części objętej dofinansowaniem i w części nieobjętej dofinansowaniem w wysokości niższej niż wysokość objęta dotacją. Część środków niewykorzystanych w wyniku różnic kursowych w w/w płatnościach, została przeznaczona na zwiększenie wysokości dotacji celowej organizacjom rolniczym należącym do COPA – COGECA, tj. NSZZ RI „Solidarność” i Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych. Opłacenie ww. składek członkowskich i kosztów obsługi w języku polskim nastąpiło z dwóch różnych rachunków bankowych, tj. 99% wysokości tych kosztów zostało opłacone z rachunku bankowego wskazanego w umowie z 24 kwietnia 2019 r., a 1% wysokości tych kosztów został opłacony z rachunku bankowego, na którym Krajowa Rada gromadzi własne środki. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KRIR w piśmie z dnia 3 września 2019 r., znak: KRIR/KM/2373/2019, opłacenie ww. kosztów z dwóch różnych rachunków bankowych oraz wystawienie przez COPA faktur opiewających na kwoty w euro (dwa miejsca po przecinku z eurocentami) przyczyniło się do powstania różnic w łącznej płatności 99% składek członkowskich i 99% kosztów obsługi w języku polskim prac w COPA – COGECA ze środków dotacji celowej w wysokości w złotych odpowiednio 11 groszy i 4 grosze.

Powyższa różnica została przekazana przez Krajową Radę na rachunek bankowy obsługujący dotację celową, a kwoty te zostały uwzględnione w zmienionej kalkulacji kosztów, załączonej do wniosku KRIR o aneksowanie umowy z 24 kwietnia 2019 r. (pismo KRIR z dnia 3 września 2019 r., znak: KRIR/KM/2373/2019).

- 3) Organizacje rolnicze należące do ponadnarodowych organizacji rolniczych, innych niż COPA – COGECA, opłaciły w pierwszej transzy składki członkowskie, na podstawie otrzymanych faktur lub innych dokumentów wystawionych przez ponadnarodowe organizacje rolnicze. Opłacone przez organizacje rolnicze składki członkowskie zostały przez KRIR zrefundowane na poziomie 99% ich wysokości.
- 4) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, Związek Młodzieży Wiejskiej i Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, na skutek różnic kursowych wymiany walut, opłaciły składki członkowskie w wysokości niższej niż wysokość objęta dotacją. Środki niewykorzystane zostały przesunięte na zwiększenie dofinansowania kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych. Było to zgodne z § 3 ust. 14 umowy z 24 kwietnia 2019 r.
- 5) W sprawozdaniach finansowych organizacji rolniczych wydatki dotyczące składek członkowskich zostały prawidłowo ujęte z wyjątkiem Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, który nie wpisał kwoty dofinansowania w kolumnie wykonanie kwota ogółem. Kontrolerzy w piśmie z dnia 16 marca 2020 r., znak: SSO.dws.092.1.2020, skierowanym do Krajowej Rady, zwrócili się m.in. o wyjaśnienie tej kwestii. Krajowa Rada przy piśmie z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, w części dotyczącej Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, przekazała, potwierdzoną przez Krajową Radę za zgodność z oryginałem, kopię skorygowanego sprawozdania finansowego tej organizacji, zawierającego uzupełnioną kolumnę wykonanie kwota ogółem o kwotę dofinansowania składek członkowskich. Zaplanowana przez Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych kwota dofinansowania kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych została przeznaczona na zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych.

Koszty uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej

wynagrodzenia brutto, wraz z pochodnymi, osób zatrudnionych do obsługi związanej z uczestnictwem izb rolniczych oraz organizacji rolniczych w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej, na terytorium RP

W toku kontroli ustalono, że ze środków dotacji celowej zostały dofinansowane zarówno wynagrodzenia brutto, wraz z pochodnymi, osób zatrudnionych na umowę o pracę, jak i osób wykonujących zadania w ramach umów zlecenia. W zakresach obowiązków tych osób znajdowały się zadania związane z uczestnictwem organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych.

W odniesieniu do pracowników Biura Zarządu Krajowej Rady, zgodnie z wyjaśnieniami Krajowej Rady przekazanymi przez KRIR pismem z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, do kosztów objętych dotacją celową zostały zaliczone częściowo koszty wynagrodzeń tych pracowników, którzy faktycznie wykonują zadania związane z działalnością KRIR w strukturach COPA – COGECA i GEOPA.

W toku kontroli ustalono również, że ze środków dotacji celowej zostały dofinansowane diety członków Zarządu KRIR w wysokości 80% tej części, która została objęta dofinansowaniem, tj. odpowiednio 80% z 50% diety Prezesa KRIR, 80% z 35% diety Wiceprezesa KRIR oraz 80% z 15% diety Członka Zarządu KRIR. W grudniu 2019 r. wskaźnik ten był niższy niż 80% i wynosił odpowiednio 58,40% z 50% diety Prezesa KRIR, 58,40% z 35% diety Wiceprezesa KRIR i 58,40% z 15% diety Członka Zarządu KRIR. Członkom Zarządu, zgodnie z uchwałą Nr 12/99 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 1 lipca 1999 r. zmieniającej uchwałę Nr 19 z dnia 14 maja 1997 r. w sprawie diet oraz zasad zwrotu kosztów podróży i innych wydatków poniesionych przez członków Krajowej Rady Izb Rolniczych, członków komisji problemowych, Komisji Rewizyjnej i Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, przysługują miesięczne diety za udział w pracach Zarządu w wysokości odpowiednio: dla Prezesa 2,5 – krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim, dla Wiceprezesa Zarządu KRIR 1,6 – krotności tego wynagrodzenia, a dla członka Zarządu KRIR 1,2 – krotności ww. wynagrodzenia. Podział kompetencji i obowiązków członków Zarządu, tj. Prezesa KRIR – p. Wiktora Szmulewicza, Wiceprezesa Zarządu KRIR – p. Mirosława Borowskiego i członka Zarządu KRIR – p. Roberta Nowaka, w zakresie uczestnictwa KRIR w COPA – COGECA, został określony m.in. w Protokole Nr 1/2019 z posiedzenia Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych VI kadencji w dniu 14 października 2019 r. Kopia tego protokołu została udostępniona w dokumentacji przedstawionej przez KRIR. Zgodnie z wyjaśnieniami KRIR, przekazanymi przez KRIR pismem z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, procentowy udział diet związanych z realizacją zadań w ramach COPA w miesięcznych wysokościach diet członków Zarządu

„został ustalony na podstawie analizy zaangażowania czasu wykonywanych zadań realizowanych w ramach dotacji we wszystkie inne zadania członków Zarządu.”. Ponadto, wg wyjaśnień KRIR, przekazanych w w/w piśmie, „obsługa związana z uczestnictwem izb rolniczych w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych to nie tylko faktyczny udział w tych wydarzeniach, ale także odpowiednie przygotowanie się do tych wydarzeń, stworzenie i zebranie odpowiednich materiałów, wypracowywanie stanowisk i udział w związku z tym w różnorodnych konsultacjach roboczych na szczeblu krajowym i zagranicznym. Zaangażowanie w tym zakresie znalazło odzwierciedlenie w procentowym udziale diet w kosztach objętych dotacją.”.

W oparciu o pozyskane wyjaśnienia należy uznać, iż objęcie dotacją celową ww. diet było właściwe.

W wyniku analizy dokumentów dotyczących wynagrodzeń oraz zestawień dowodów księgowych w sprawozdaniach finansowych organizacji rolniczych ustalono, że sprawozdanie KRIR w części jej dotyczącej oraz w części dotyczącej sprawozdań finansowych Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” i Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników wymaga korekty. W sprawozdaniu finansowym Krajowej Rady, odnośnie do wynagrodzeń pracowników biura Krajowej Rady, stwierdzono rozbieżności między datami zapłaty składek ZUS.FP a datami potwierdzeń przelewów tych składek w zakresie wynagrodzeń za styczeń i czerwiec 2019 r. oraz że poprawy wymaga numer ewidencyjny listy płac za maj 2019 r. w księgach rachunkowych. W wyjaśnieniach przekazanych przez Krajową Radę w piśmie z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, Krajowa Rada wskazała, iż błędnie wpisane w sprawozdaniu finansowym daty zapłaty ZUS i PIT – 4 za styczeń i czerwiec 2019 r. wynikały z omyłki pisarskiej i zostały poprawione w skorygowanym sprawozdaniu finansowym za 2019 r., załączonym do powyższego pisma. Także w tym sprawozdaniu wpisano prawidłowy numer ewidencyjny listy płac za maj 2019 r. W sprawozdaniu finansowym Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” stwierdzono brak wpisania kwoty 189,05 zł w kolumnie dotacja wykonanie w zakresie dofinansowania podatku dochodowego od osób fizycznych w ramach wynagrodzeń za marzec 2019 r. (PIT – 4 o numerze ewidencyjnym 18/KF/2019) i podatku dochodowego od osób fizycznych w ramach wynagrodzeń za kwiecień 2019 r. (PIT – 4 o numerze ewidencyjnym 27/KF/2019). Z pisma Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, przekazanego przez KRIR przy piśmie z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, wynika, iż wydatek ten nie był objęty dofinansowaniem ze względu na brak przedstawienia Krajowej Radzie potwierdzenia zapłaty tych podatków w terminie do dnia 31 grudnia 2019 r. W sprawozdaniu finansowym Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników błędnie wpisano numer ewidencyjny listy płac LP/2019/11/051 z dnia 27 listopada 2019 r., powinien być numer 591/19. Ponadto, odnośnie do listy płac o numerze ewidencyjnym 590/19 i listy płac o numerze ewidencyjnym 621/19, stwierdzono rozbieżności w opisie dokumentu w stosunku do sprawozdania w kwotach wykonania dotacji. Krajowa Rada przy piśmie z dnia 23 marca 2020 r.,

znak: KRIR/MK/314/2020, w części dotyczącej Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, przekazała potwierdzone przez Krajową Radę za zgodność z oryginałem, kopie poprawionych opisów list plac o tych numerach ewidencyjnych oraz skorygowane sprawozdanie finansowe za 2019 r.

usługi obce

W ramach usług obcych organizacje rolnicze w większości opłaciły usługi telekomunikacyjne obejmujące koszty usług telefonicznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, związanych z pracami w ponadnarodowych organizacjach rolniczych, w tym połączeń stacjonarnych i użytkowania służbowych telefonów komórkowych oraz łączy internetowych.

W dokumentacji Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” stwierdzono brak dowodu płatności za fakturę o numerze ewidencyjnym 12/KF/2019 za usługi telekomunikacyjne. Z wyjaśnień przekazanych przez KRIR pismem z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020 wynika, iż dokumenty odnośnie tej płatności zostały uzupełnione, tj. została załączona potwierdzona przez Krajową Radę za zgodność z oryginałem, kopia dowodu zapłaty kwoty 120,85 zł.

Stwierdzono również, że sprawozdania finansowe Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników i Związku Młodzieży Wiejskiej wymagają skorygowania tej pozycji. W sprawozdaniu Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” stwierdzono rozbieżność w numerze ewidencyjnym faktury Nr F/601197/09/04/19 z dnia 27 kwietnia 2019 r. za usługi telekomunikacyjne w porównaniu z dokumentacją, tj. w dokumentacji jest nr 52/KF/2019, a w sprawozdaniu jest nr 43/KF/2019. Stwierdzono również brak ujęcia w sprawozdaniu dokumentów o numerze ewidencyjnym 16a/KF/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. na kwotę 45 zł oraz o numerze ewidencyjnym 11/KF/2019 z dnia 14 stycznia 2019 r. na kwotę 31,29 zł. Z wyjaśnień przekazanych przez Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna” (pismo KRIR z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020) wynika, że prawidłowy numer ewidencyjny faktury Nr F/601197/09/04/19 z dnia 27 kwietnia 2019 r. to 43/KF/2019 i w związku z tym załączono potwierdzoną przez Krajową Radę za zgodność z oryginałem, kopię tej faktury ze skorygowanym numerem ewidencyjnym. W zakresie dokumentu o numerze ewidencyjnym 16a/KF/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. i dokumentu o numerze ewidencyjnym 11/KF/2019 Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna” wyjaśnił, iż są to faktury dotyczące wydatków poniesionych w 2018 r. i dlatego nie zostały te dokumenty ujęte w sprawozdaniu finansowym za 2019 r. W sprawozdaniu Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników stwierdzono brak wpisanej kwoty 101,30 zł w kolumnie dotacja wykonanie dla dokumentu o numerze ewidencyjnym 200/19. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników wyjaśnił (pismo KRIR z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020), iż wydatek za usługi telekomunikacyjne w okresie 19.04. – 18.05.2019 nie podlegał refundacji. W sprawozdaniu Związku Młodzieży Wiejskiej stwierdzono, że błędnie wpisano numery faktur o numerach ewidencyjnych: 04/0008/11/2019 i 04/001/12/2019.

Związek Młodzieży Wiejskiej wyjaśnił (pismo KRIR z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020), że były to omyłki pisarskie i numery te zostały skorygowane w zaktualizowanym sprawozdaniu finansowym (kopia tego sprawozdania, potwierdzona przez KRIR za zgodność z oryginałem została załączona do ww. pisma KRIR).

podróże służbowe (krajowe i zagraniczne)

W toku kontroli ustalono, że wydatki ponoszone przez KRIR i organizacje rolnicze, dofinansowywane ze środków dotacji celowej w wysokości do 95% w ramach podróży służbowych, obejmowały noclegi, wyżywienie, paliwo, opłaty parkingowe, opłaty za transport z lotniska i na lotnisko, ubezpieczenie osób delegowanych do udziału w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych, bilety lotnicze oraz opłaty za udział w kongresach i konferencjach. Wydatki związane z powyższymi kosztami były zgodne z rodzajami kosztów w ramach podróży służbowych, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r.

Stwierdzono zgodność dat i miejsc delegacji w ramach podróży służbowych z informacjami dotyczącymi konferencji, kongresów, posiedzeń organów i grup roboczych, zawartymi w „Informacji z uczestnictwa izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno – zawodowych organizacji rolników, pracodawców rolnych oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników, w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w 2019 r.”, przedłożonej przez KRIR Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 15 stycznia 2020 r.

W dokumentacji przedłożonej do kontroli, w części dotyczącej KRIR, nie zostały przedstawione wszystkie dowody płatności w zakresie trzech delegacji, tj. w dniach 06.03. – 07.03.2019 r. do Brukseli, w dniach 20.03. – 23.03.2019 r. do Hiszpanii i w dniach 13.06. – 14.06.2019 r. do Brukseli oraz stwierdzono brak potwierdzonych za zgodność z oryginałem dwóch faktur, tj. faktury nr 0245/01/19 BL z dnia 16.01.2019 r. i faktury nr 054099403Z z dnia 12.02.2019 r. Krajowa Rada wyjaśniła w piśmie z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, iż w rozliczeniach tych delegacji brak było dokumentacji potwierdzającej wydatki związane z dojazdami na lotnisko i z lotniska oraz dojazdami środkami komunikacji miejskiej, gdyż zostały one wypłacone jako ryczałt, zgodnie z § 17 ust. 1 – 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167). W kwestii braku potwierdzenia za zgodność z oryginałem ww. faktur, Krajowa Rada wyjaśniła w w/w piśmie, że nie dokonała ich potwierdzenia z uwagi na fakt, iż są to faktury elektroniczne i w dokumentacji zostały przedłożone ich wydruki komputerowe.

W dokumentacji dot. Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” stwierdzono rozbieżności kwot między dokumentami a sprawozdaniem finansowym, dotyczące podróży służbowych,

tj. w dniach 14.06.2019 r. do Brukseli i w dniach 28 – 29.11.2019 r. do Brukseli, brak dokumentacji w zakresie opłaty za zmianę nazwisk osób delegowanych do podróży służbowej w dniach 28.11. – 29.11.2019 r. do Brukseli oraz rozbieżność między datą noclegu w Brukseli w dniach 12.06. – 13.06.2019 r. a datą posiedzenia Prezydium COPA – COGECA, które odbyło się w dniu 14.06.2019 r. Z wyjaśnień Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, przekazanych przez KRIR w w/w piśmie, wynika, iż brakująca dokumentacja dotycząca podróży służbowych została uzupełniona, przedstawiono potwierdzenie wyciągu z rachunku bankowego Związku dotyczącego dokonania płatności za zmianę nazwisk osób delegowanych do udziału w posiedzeniu Prezydium COPA – COGECA w dniach 28.11. – 29.11.2019 r. w Brukseli oraz wyjaśniono, że posiedzenie Prezydium COPA – COGECA odbyło się w dniach 13.06. – 14.06.2019 r. oraz załączono kopię faktury Nr 177054/09181 z dnia 13 czerwca 2019 r. z opisem, iż dotyczy ona tego posiedzenia Prezydium COPA – COGECA.

W dokumentacji dot. Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników stwierdzono, że Związek dokonał zakupu biletów lotniczych na trasie Warszawa – Praga – Warszawa dla 2 przedstawicieli tej organizacji na kwotę 5000,00 zł. Podróż miała związek z udziałem w/w osób w konferencji CEJA i SMA w dniach 02.12. – 03.12.2019 r. w Zamku Kostelec nad Cernymi Lasy k. Pragi. Związek wyjaśnił (pismo KRIR z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020), iż bilety lotnicze zostały zakupione w ostatniej chwili w grudniu i ich cena wiązała się z cenami przedsięwziętymi, a osoby pierwotnie delegowane na ten wyjazd musiały zrezygnować z wyjazdu z przyczyn osobistych.

W dokumentacji dot. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego stwierdzono brak rozliczenia podróży służbowej przedstawiciela Związku w dniach 23.10. – 25.10. 2019 r. do Kopenhagi na posiedzenie Komisji Technicznej i Kontroli Odbioru Surowca CIBE. Z wyjaśnień Związku wynika, że do skorygowanego sprawozdania finansowego zostało dołączone rozliczenie kosztów ww. podróży służbowej.

W dokumentacji dot. Związku Młodzieży Wiejskiej, tj. w sprawozdaniu z uczestnictwa Związku w pracach CEJA w 2019 r., stwierdzono, iż jest ono zbyt ogólne i brak było informacji na temat prezentowanych stanowisk. Związek Młodzieży Wiejskiej, w wyjaśnieniach przedłożonych przez KRIR przy piśmie z dnia 23 marca 2020 r., znak: KRIR/MK/314/2020, przedstawił krótką informację dotyczącą stanowisk prezentowanych podczas posiedzeń grup roboczych CEJA i spotkań z Prezydium CEJA.

koszty pozostałe

W ramach kosztów pozostałych ze środków dotacji celowej dofinansowaniu podlegały usługi księgowo w zakresie związanym z rozliczeniem dotacji i usługi tłumaczenia w języku polskim w trakcie konferencji, kongresów i posiedzeń. Krajowa Rada dofinansowała usługi tłumaczenia podczas 74. posiedzenia izb rolniczych państw Grupy Wyszehradzkiej, które odbyło się w dniach

25.11. – 26.11.2019 r. w Kazimierzu Dolnym. Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych zostały zrefundowane wydatki poniesione na opłacenie usług księgowych związanych z rozliczeniem przyznanej dotacji celowej w 2019 r. w okresie styczeń – grudzień 2019 r.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania środków z dotacji celowej w tej pozycji kosztów.

Koszty funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA)

wynagrodzenia brutto, wraz z pochodnymi, osób zatrudnionych do obsługi biura w Brukseli

Do obsługi prowadzonego przez KRIR biura w Brukseli w okresie styczeń – lipiec 2019 r. zatrudnione były 2 osoby na podstawie umów o pracę, a w okresie sierpień – grudzień 2019 r. zatrudniona była 1 osoba. Zakresy czynności obu pracowników obejmowały zadania związane z obsługą tego biura.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykorzystaniu środków z dotacji celowej na ten cel.

materiały i wyposażenie

W pkt 4 lit. b załącznika Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r. określono, że w ramach tego rodzaju kosztów mogą być dofinansowywane materiały biurowe i artykuły piśmienne, niezbędne do właściwego funkcjonowania biura w Brukseli oraz wyposażenie tego biura.

Krajowa Rada ze środków dotacji celowej dofinansowała w ramach materiałów biurowych i artykułów piśmiennych zakup tonerów i zakup papieru. W ramach wyposażenia biura został dofinansowany zakup aparatu telefonicznego Sony Xperia XZ. Zakup sprzętu, którego jednostkowa cena nabycia nie przekracza 10.000,00 zł, w celu jego uzupełnienia był dopuszczalny.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków z dotacji celowej w ramach tej pozycji kosztów.

usługi obce

W ramach usług obcych Krajowa Rada dofinansowała ze środków dotacji celowej koszty najmu biura w Brukseli, które opłacała kwartalnie w 2019 r. oraz usługi telekomunikacyjne związane z łączami internetowymi, które były opłacane co miesiąc.

Przeznaczenie środków z dotacji celowej na dofinansowanie powyższych kosztów było zgodne z pkt 4 lit. c załącznika Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r.

koszty podróży służbowych (krajowych i zagranicznych) osób obsługujących biuro w Brukseli

Dofinansowanie kosztów podróży służbowych pracowników biura w Brukseli obejmowało bilety lotnicze i noclegi związane z zagranicznymi podróżami służbowymi, tj. w dniach 20 - 23.03.2019 r. do Walencji w związku z Biznes Forum COPA oraz w dniach 18 - 20.09.2019 r. do Kopenhagi w związku z Konferencją Rolniczą Unia Europejska – Ameryka Północna.

Wydatkowanie środków z dotacji celowej na podróże służbowe było zgodne z rodzajami kosztów objętych dotacją, zawartymi w katalogu tych kosztów, określonym w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r.

4. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej wydatkowania przyznanego środków finansowych.

Podczas kontroli została sprawdzona zarówno dokumentacja dotycząca wydatkowania przez Krajową Radę środków z dotacji celowej w 2019 r., jak i dokumentacja związana z dokonywaną przez Krajową Radę refundacją pozostałym organizacjom rolniczym poniesionych wydatków.

W toku kontroli pozyskano m. in.:

- 1) umowy zawarte między KRIR a organizacjami rolniczymi wymienionymi w załączniku Nr 2 do umowy z 24 kwietnia 2019 r.;
- 2) zakresy czynności i umowy o pracę (umowy zlecenia) osób zatrudnionych do obsługi związanej z uczestnictwem izb rolniczych i organizacji rolniczych w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej oraz osób zatrudnionych do obsługi biura w Brukseli;
- 3) dokumenty dotyczące zasad wynagradzania członków Zarządu KRIR i podziału zakresu zadań pomiędzy członkami Zarządu KRIR;
- 4) dowody księgowe i wyciągi bankowe potwierdzające wydatkowanie przez KRIR dotacji celowej w części jej dotyczącej oraz dowody księgowe i wyciągi bankowe potwierdzające zapłatę całości zobowiązań przez poszczególne organizacje rolnicze, z którymi KRIR podpisała umowy o udzielenie dotacji celowej i które zostały zrefundowane przez KRIR w 2019 r.

Krajowa Rada przedstawiła dowody potwierdzające poniesione przez KRIR koszty w zakresie określonym w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r. Przedłożone przez organizacje rolnicze, do refundacji, potwierdzone za zgodność z oryginałem, kopie dowodów księgowych i wyciągów bankowych, potwierdzające poniesione wydatki, zostały przez organizacje rolnicze opisane w zakresie celu i rodzaju kosztu w ramach danego celu, objętych dofinansowaniem. Jednakże na tych dokumentach brak jest informacji o zaakceptowaniu przez Krajową Radę poniesionych wydatków. Ustalono, że wydatki te i dokumenty zostały ujęte w sprawozdaniu KRIR z wykorzystania dotacji celowej w 2019 r. Potwierdza to prawidłowość wydatkowania środków z dotacji celowej.

Dokumenty księgowe związane z wykorzystaniem przez KRIR dotacji celowej, w części jej dotyczącej, zawierały opisy w zakresie celu i rodzaju kosztu, objętych dotacją wraz z wysokością dofinansowania.

Przedmiotowa dokumentacja dotycząca Krajowej Rady i większości organizacji rolniczych była kompletna. Tylko w przypadku dokumentacji Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna” i Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego stwierdzono brak niektórych dokumentów, o których mowa w części dotyczącej omówienia wyników kontroli w zakresie kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych w pozycji podróże służbowe. Zgodnie z § 8a ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 2015 r., dokumenty potwierdzające poniesione wydatki przez poszczególne organizacje rolnicze były podstawą do dokonywania przez Krajową Radę refundacji tych wydatków. Dlatego też każdy wydatek, objęty dofinansowaniem, wymagały należytego udokumentowania. Krajowa Rada powinna zatem dokładać należytej staranności w zakresie prowadzenia całości tej dokumentacji.

W związku ze stwierdzonymi przypadkami brakujących dokumentów, prowadzenie przez KRIR dokumentacji w zakresie wydatkowania środków z dotacji celowej należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

W kontroli został uwzględniony priorytet Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dotyczący zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa w umowach zawieranych przez administrację rządową. W związku z tym, kontrolujący zwrócili się do Krajowej Rady o informacje o sposobie realizacji przez KRIR, zawartych w umowie z 24 kwietnia 2019 r., postanowień służących zabezpieczeniu interesów Skarbu Państwa, w trakcie wydatkowania środków finansowych z dotacji celowej udzielonej KRIR w 2019 r. Pismem z dnia 16 marca 2020 r., znak: KRIR/W/271/2020, KRIR poinformowała, że wdrożyła stosowne postanowienia umowy z 24 kwietnia 2019 r. poprzez zawarcie tych postanowień wprost w umowach z organizacjami rolniczymi, a także poprzez wprowadzenie szczegółowych zapisów w zakresie wydatkowania i rozliczania środków z tytułu dotacji celowej, tj. w § 2 ust. 3 – 8, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 – 3, § 6 ust. 2, § 7 ust. 1 – 5, § 8 ust. 2 – 3, § 10 ust. 1 – 4 oraz § 13 umów. Ponadto, w w/w piśmie Krajowa Rada poinformowała, że z umowy o udzielenie dotacji celowej w 2019 r., zawartej z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wynikał wprost obowiązek zwrotu przez KRIR środków z dotacji celowej w przypadku stwierdzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nieprawidłowego ich wydatkowania.

III. Zalecenia/wnioski

W związku z wynikami kontroli zalecam Panu Prezesowi:

- 1) umieszczanie na przedłożonych przez organizacje rolnicze opisanych kopiach dowodów

księgowych i wyciągów bankowych, potwierdzających zapłatę całości zobowiązań, informacji o akceptacji przez Krajową Radę tych wydatków;

- 2) zapewnienie sporządzania przez KRIR rzetelnego sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej w danym roku;
- 3) niezwłoczne przedłożenie Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi skorygowanego sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej w 2019 r. wraz z ujęciem wszystkich przedstawionych wyjaśnień w rozliczeniach poszczególnych organizacji rolniczych, tj. bezpośrednio pod tabelami i aby zamieszczone wyjaśnienia były podpisane;
- 4) dokonywanie sprawdzenia przez KRIR złożonych przez organizacje rolnicze informacji merytorycznych pod kątem zgodności z § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2015 r.;
- 5) zapewnienie pełnej dokumentacji dotyczącej dokonywanej przez KRIR refundacji wydatków poniesionych przez poszczególne organizacje rolnicze.

Proszę Pana Prezesa o powiadomienie mnie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETAŃZ STANU

Szymon Giżyński